

Rok 1620: Reformace katolická 8.

Dnes se katolictví naklonění historici pokoušejí přepisovat pobělehorskou historii, kterou vykreslují jako rozkvétající barokní období, ve kterém se většina nekatolíků radostně vrátila do lůna Církve.

Další čtení na pokračování knihy Tomáše V. Bílka Reformace katolická aneb obnovení náboženství katolického v Království českém po bitvě bělohorské, která vyšla v roce 1892. Poskytne nám bohaté autentické informace z tohoto období a dobový katolický pohled na události po bitvě na Bílé hoře.

Rok 1620: Reformace katolická 8.

A poněvadž mnozí vystěhovalci města Prahy i jiných měst královských do země bez císařského povolení často se navraceli, nařizeno bylo od krále místodržících 10. března r. 1631. všem hejtmanům krajským, aby takoví *vystěhovalci všude byli zjištěni a vězením opatřeni*; kteří by však z nich byli volní přistoupiti k víře katolické, aby byli hned propuštěni, ostatní pak ze země vyhostěni proti reversu, že nikdy již pod ztrátou statku i hrdla do země se nenavrátní, leda by byli katoličtí.

Podle tohoto nařízení dal císař rychtář v Ústí nad Labem, Salomon Freudenberger z Havelbergu, zajmouti a uvězniti 15 vystěhovalců, kteří se z města Perna do Litoměřic na trh odebrali a tam pro sebe a soudruhy své 54 korců žita a $\frac{3}{4}$ měrice pšenice nakoupili a do Míšenska odvézti chtěli; když pak všickni zpěchovali se víru katolickou přijmouti, propustil je proti reversu dotčenému, obilí však jim odebral. Byli to dle zprávy dotčeného císařského rychtáře, 4. srpna r. 1631. královské komoře podané, následující vystěhovalci: Jan Francz, Adam Libotinský, Václav Sláma, Anna Řezačka, Anna Donatka, Lida Svobodová, Anna Pechancová, Lidmila Zahradková, Dorota Vyskočilka a Anna Vorlová z měst pražských; Václav Veselský a Jan Řezáč z Litoměřic; Samuel Krakovský z Mělníka, Daniel Kosař z Pokratic a Václav Pelech z Kasejova. Mimo tyto též uvězněni byli: Petr Knorek, jinoch z Prahy, jenž pro své rodiče ze země vyšlé 17 korců žita do Perna odvézti chtěl, a Andreas Rabs, jirchář z Berouna, který ze země vyjítí chtěl a 10 korců žita v Litoměřicích koupil. (Arch. místodr. C. 215, E. 4.)

Reformace vpádem saským r. 1631. v Praze přerušena, potom však ukončena.

Brzy po vyhlášení dotčených nařízeních přerušena byla reformace katolická nepřátelským vpádem Sasův do Čech. Tito hlížení knih a spisů nekatolických (kacířských) nařízením dle potřeby byli nápomocni a spolu s nimi všechny knihovny, tiskárny, též krámy knihařské prohlíželi jako i u jiných kramářů a prodáváčů v tarmarce vyhledávali; pak aby všickni měšťané poznamenání knih svých odevzdali osobám radním, kteréž knihy kacířské pobratí měli. (Arch. m. Pr.: Kn. okr. 746, 47.)

spojení se Švédy po bitvě u Breitenfeldu (17. září r. 1631.) vpadli pod vůdcem svým Arnimem počátkem měsíce listopadu t. r. do Čech, zmocnili se mnohých měst, zejména Děčína, Ústí n. L., Teplice, Litoměřice, Roudnice, Mělníka a Slaného, osadili 15. listopadu Prahu, kterouž král. místodržící i kardinál Harrach a mnozí jiní horliví katolíci ze strachu opustili, pak v měsíci prosinci města Cheb, Loket, Falknov, Žatec, Most, Kadaň, potom Brandýs n. L. a Nymburk.

Do všech těchto měst, zvláště do Prahy přišlo se Sasíky velmi mnoho vystěhovalců českých stavu vyššího i městského,*) kteří, vyvolivše si komisary ze středu svého, všudy odstraňovali faráře katolické a ustanovovali za ně kazatele protestanské s nimi do země se navrátilí. Tak i v Praze, kde dle smlouvy kapitulací všechny kostely jakož i kláštery, kolleje a duchovní obydlí se svými obyvateli měly při výsadách svých zůstatí, ujali se někteří kněží evangeličtí již 18. listopadu kostela sv. Víta, který však na stížnost kanovníků k rozkazu kurfirsta za nedlouho katolíkům postoupiti musili. Náhradou za to zmocnili se vystěhovalci 30. listopadu chrámu Panny Marie před Týnem a odevzdali jej správě kazatele českého M. Samuele Martina z Dražova, který s jinými 66 kazateli do Prahy se navrátil a za administrátora konsistoře pod obojí zase obnovené jakož i za předsedu (probošta) university Karlovy, téže konsistoři od stavů pod obojí odevzdané, byl vyvolen. Dosavadní katolický farář při kostele Týnském Jan Čechiades přísluhoval pak svátostmi v kostele sv. Michala, který Serviti ze strachu před nepřítelem opustili a z města uprchli. Potom 31. prosince r. 1631. ujat byl od nejvyššího oficiála kurfirsta saského, Vavřince z Hoffkirchu, bývalý evangelický kostel sv. Salvatora v Starém městě pražském, řeholníkům Paulánům náležející, jimž v náhradu postoupen byl kostel sv. Salvatora v jesuitské kolleji sv. Klimenta, z které jesuité před tím dne 26. prosince byli vyhnáni a následujícího dne s jesuity u sv. Mikuláše v Menším městě pražském z Prahy vypověděni.**)

*) Jména vynikajících vystěhovalců těchto vytčena jsou ve spise mém »Dějiny konfiskací« na str. 813—824, 1035—1037, 1081—1084, 1134, 1137 a 1263.

***) Jesuité byli obviněni, že jsou s císařskými ve srozumění. Obvinění toto nebylo bezpodstatné; neboť i po svém vypověděni někteří z nich

právě jmenovaný odevzdán byl od saského generála hraběte ze Solmsu 8. února r. 1632. protestantským kazatelům německým, M. Danieli Alginovi a M. Janu Landsmannovi, když však tito 23. února do kostela P. Marie Vítězné, bývalého německého kostela evangelického, byli přeloženi, postoupen byl správě bývalého evangelického faráře a předsedce konsistoře Jana Jiřího *Rosacia*, který tam až do vypuzení Sasů česky kázal. Podobně odňaty byly v Praze katolíkům mnohé jiné kostely (celkem 24) a odevzdány evangelickým kazatelům, zejména 1. února r. 1632. kostely sv. Jindřicha, sv. Štěpána Většího a sv. Apollináře v Novém městě pražském, pak v měsíci březnu kostel sv. Petra na Poříčí, také kaple Betlémská a kostel blahosl. Panny Marie na Louži, potom kostely sv. Václava a sv. Vojtěcha v Novém městě, kaple Božího Těla na Dobyččím trhu, kostel sv. Štěpána ve zdi a kostel sv. Martina v Starém městě. K těmto kostelům dosazeni byli za faráře předsedci konsistoře, M. Pavel Krupius (*Cruppius*), Jan Hertvicius, Štěpán Olomučanský a Adam Klement, pak Viktorin *Mantinaeus*, Matyáš *Georgines*, Matyáš *Pirynaenus* a Jakub *Jakobides*, jimž při správě církevní pomáhali David Galli, Mikuláš *Hanzlinius*, Matěj Janda, Matěj Krocín, Jan Seyda, Jan Haječ, Raimund Římský, Václav Machaon a jiní.

Odnímání kostelů katolíkům, jímž smlouva kapitulační byla rušena, odporovali konšelé všech tří měst pražských, které k tomu vybízel generální vikář arcibiskupství pražského Vilém Acker; ale marný byl jejich odpor i snaha, aby nic se nedálo proti náboženství katolickému. Přes jejich protest od emigrantů hlavy osob, 21. června r. 1621. odpravených, byly sňaty 30. listopadu r. 1631. s mostecké věže a slavně pochovány v chrámě Týnském, v kterémž pak jakož i v ostatních kostelích katolíkům

donášeli zprávy katolíkům do Prahy. Mezi těmito byl i *P. Achac* z kolleje klementinské, jenž, přestrojen jsa za dělníka, odvážil se do Prahy, aby konšelům katolickým dodal list nejvyššího kancléře, obsahující zprávu, že císařovo vojsko již v několika dnech ku Praze přitrhne. Ale Achac v bráně městské byl chycen a protože list onen u něho byl nalezen, od soudu vojenského, jemuž vystěhovalec Mikuláš Diviš donesl, že chycený zvědčá jest jesuita, dle stanného zákona válečného odsouzen k smrti provazem, exekuce pak na něm přes všechnu přímluvu konšelů hned byla vykonána.

odňatých kněží evangeličtí kázali a přísluhovali večerí Páně pod obojí spůsobou lidu obecnému, jenž v hojném počtu navracel se k víře evangelické, takže mnoho tisíc lidu jenom v kostele Týnském pod obojí přijímalo. K odvrácení těžkých ran, víře katolické tím zasazovaných, ujali se též katoličtí kněží činnosti kazatelské a neustávali katolicky napomínati k stálosti ve víře; zvláštní pak horlivostí vynikali kanovníci u sv. Víta a Jesuité před svým vyhostěním, potom dotčený farář týnský Čechiades v kostele sv. Michala a kvardián kapucínský P. Alexius, který denně kázal v opuštěném kostele u sv. Tomáše v Menším městě pražském, kde na Velký pátek k upomínce smrti Kristovy uspořádal slavné procesí mrskačův. Naproti tomu saský velitel Vavřinec z Hoffkirchu zapověděl katolíkům stavěti Boží hroby a odbývati ceremonie církevní v svatém týdnu obvyklé; nejvyšší pak pohoršení spůsobil mezi katolíky tím, že divotvorný obraz Panny Marie Boleslavské, který saský rytmistr Oldřich z Říčan s jinými stkvosty v kostele staroboleslavském sebral a Hoffkirchovi daroval, 29. března r. 1632. postavití dal vedle šibenice na Staroměstském náměstí, aby dokázal, že lichá jest pověst, dle které obraz ten zázračným spůsobem od andělů z bytu jeho byl odnesen. Tak poslední zápas náboženský v Praze klonil se k prospěchu evangeličtů.

Avšak činnost protestantských kazatelů v Praze i v jiných městech, od Sasíků osazených, trvala jenom krátkou dobu a neměla proto valného úspěchu. Již 25. května r. 1632. přinutil vévoda fiedlandský Albrecht z Waldšteina Sasíky v Praze, že se vzdali, a vypudil nepřítel toho i z ostatních měst a z veškerého království Českého. Hned potom administrator konsistoře pod obojí M. Samuel Martinius z Dražova a ostatní kazatelé protestantští dle příkazu kardinála Harracha, který zatím do Prahy z Vídně se navrátil, byli uvězněni na radnici staroměstské, ale brzy na poručení Waldšteinovo propuštění a s manželkami i dítkami svými pod ochranou vojska, které s nimi dle rozkazu vojevůdceva laskavě nakládati mělo, po dvou dnech do Doksan dopraveni a tam posádce saské odevzdáni jsou.

Po vypuzení Sasíkův a vyhostění kazatelů protestantských pokračovalo se opět v díle reformačním. Především nařízeno bylo cí. rychtářům král. měst, aby komisi reformační podali seznamy

měšťanů, kteří předešle k víře katolické ošemetně na oklamání vrchnosti přistoupili a při vpádu saském kacířství opět se oddali. Že počet takových měšťanů nebyl valný, vysvítá ze zprávy císař. rychtáře Nového města pražského ze dne 30. července r. 1632., dle které v témž městě, kde obyvatelstvo nejdéle reformaci odporovalo, jenom 28 měšťanův od víry katolické odstoupilo, totiž: Tobiáš Archezius, Michal Bort, Matouš Branka, Vavřínek Divný, Adam Dobřejevský, Kašpar Durst, Václav Hůla, Matěj Kalousek, Samuel Karolides, Jan Klemens, Pavel a Samuel Knoflíček, Jan Kožebavří, Ondřej Menšík, Jan Měchýř, Lukas Mlynář, Jakub a Ondřej Pikart, Jakub Pilat, Jan Pokorný, Matěj Přeloucký, Jan Rabský, Briek Strništko, Jiřík Svoboda, Jan Škoda, Václav Teynský, Vít Vodňanský a Matěj Zděsil. Ostatní obyvatelé nově na víru obrácení osvědčili za pobytu Sasů v městech královských již pevné přesvědčení své katolické; neboť pozorovali, že Sasům nezáleží tak na ochraně náboženství evangelického jako na prospěchu hmotném, k němuž jim i mnozí emigranti byli nápomocni.

Když pak vedle císař. rozkazu ze dne 18. prosince r. 1632 všickni vystěhovalci, s nepřitelem do země se navrátivší, byli opět vypovězeni, obnoven byl v brzku předešlý stav náboženský v Praze jakož i v městech královských uvnitř země ležících. Dekretem krále české kanceláře ze dne 19. června r. 1634. nařizeno bylo radě Starého města pražského, aby byly jaty a vězením opatřeny osoby nekatolické, které buď po přijetí víry katolické zase od ní v čas vpádu nepřátelského do Čech odpadly aneb pro náboženství předešle pryč odešly a potom bez povolení se navrátily. Mezi emigranty takto uvězněnými a po dlouhé vazbě zase ze země vypověděnými byli zejména *Mikuláš Diviš* *) a *Jakub Kautský*, bývalí měšťané staroměstští, nad nimiž na poručení kanceláře české 20. prosince r. 1635. dle vyměření soudu appellačního rada Starého města pražského vykonati dala exekuci tak, že *Diviš* od mistra popravního metlami z města vymrskán a z království Českého na věčnost vypověděn byl, protože jest proti učiněné sobě záповědi netoliko do království Českého se navrátil, ale i za dlouhý čas v něm zůstáváje,

*) Tento *Diviš* byl pro své účastenství ve vzpouře r. 1621. na dvě hodiny za jazyk k šibenici přibit. (Dějiny konfiskací, 74.)

v kostelích za kantora potřebovati se dada, k provozování kacířstva byl nápomocen, nad to i lidem katolickým po ulicích neváženě utrhal. *Kautský* pak, který skrze rozdílné účinky své podezřelost na sebe vztáhl, měl u přítomnosti mistra popravního na další činy své tázán, ano i pokudž by se k ničemu znáti nechtěl, od téhož mistra popravního na řebřík býti dán a s něho jednou (avšak bez pálení) stržen. (Arch. města Prahy: Kn. dekr. 745, str. 17. a 71.)

Aby pak poslední zbytky nekatolíků z Prahy byly odstraněny, poručeno bylo od král. místodržících 19. února r. 1635. magistrátům pražským, aby nekatolický lid prostý, jako nádenníky, posly a j., vazbou opatřili, a každého, kdo by se napravití nedal, ze země vyhostili; kdo by však z vyhostěných opět se navrátil, na pranýř po tři dny měl býti vystaven a ze země opět vyhnán. K tomu dekretem král. místodržitelství 13. března r. 1635. nařízeno bylo magistrátům měst pražských, aby všechny nekatolíky jak domácí tak i cizí, ano i žebráky (vyjmouc jenom blbě a děti pod 12. rokem věku jsoucí) po uplynutí lhůty jim k obrácení nebo vystěhování udělené ze země vyhnali. (Arch. místodrž. R. 109/13.)

Když tak obyvatelstvo měst pražských a mnohých měst královských k víře katolické bylo přivedeno, obrátila komise reformační hlavní zřetel k městům pohraničným, kdež obnova náboženská nechtěla se nijak dařiti. *Největším odporem setkala se reformace měst v krajích Chebském a Loketském*, jak z následujících zpráv vysvítá.

Reformace v městě Chebu a jeho území.

Obyvatelstvo města Chebu a rytířstvo v území chebském poddalo se po bitvě bělohorské koncem r. 1620. kurfirstu saskému jakožto nařízenému císař. komisaři, jenž jim přislíbil, že je chrániti bude při výsadách, právech a spravedlnostech jakož i při svobodném vykonávání náboženství evangelického, k němuž se od r. 1564. skoro všickni přiznávali. Protož na přímluvu kurfirsta zůstaveni byli Chebští k žádosti své, 14. června r. 1622. král. místodržícímu knížeti z Lichtenšteina podané a 19. dubna

r. 1623. skrze vyslance své v Praze opětované, císař. patenty ze dne 10. května r. 1623. a 17. července r. 1625. při statcích, právech a výsadách svých, jenom co do svobody náboženství měšťané odkázáni byli k trpělivosti.

Když však od r. 1624—1626. skoro všechna král. města v Čechách přísnými prostředky, zvláště vkládáním vojska k náboženství katolickému byla již obrácena, reformační komisaři naléhali k radě Jesuitů na to, aby náprava náboženství také v městě Chebu ještě zcela luteránském byla provedena beze vzhledu na zvláštní práva tohoto města a jeho území, koruně České zastaveného. K tomu napomínal také císaře jeho zpovědník jesuita P. Lamormain, dokládaje, že náboženský stav města Chebu, o němž se sám přesvědčil, nanejvýše jest záhubný, kdežto by toto město na pomezí ležící mělo býti hradbou a obranou proti zemím knížat nekatolických. Tím byv pohnut, císař poručil již r. 1626. městské radě chebské, aby obec německý dům s gymnasiem a kostelem sv. Mikuláše, který město r. 1608. od řádu německého koupilo a tím i práva patronátního při všech téměř kostelích v území chebském nabylo, rytíři řádu maltánského Křištofovi Šimonu sv. pánu z Thunu proti náhradě summy trhové postoupila. Zároveň odkrál. místodržitelství 11. února r. 1626. městské radě bylo nařízeno, aby luteránské kazatele z města a z území chebského odstranila a vyhostila. Ale měšťanstvo a rytířstvo chebské obrátilo se v měsíci dubnu r. 1626. k samému císaři s prosbou od kurfirsta saského podporovanou, aby zůstaveni byli při svobodě náboženské, od kurfirsta jim zaručené. O této žádosti podati měl zprávu vedle císař. reskriptu ze dne 6. května r. 1626. král. místodržící v Čechách kníže z Lichtenšteina. Mezi tím vydány byly známé již císař. patenty ze dne 29. dubna r. 1626., 29. května a 31. července r. 1627., jimiž všeobecná reformace byla nařízena. Když však městská rada a rytířstvo chebské, spoléhajíce na své zvláštní postavení v zemi a na slib kurfirsta saského, dotčené císař. rozkazy nevyhlásili, posláni byli od císaře 12. prosince r. 1627. Heřman hrabě Černín, Jiří Michna sv. pán z Vacinova a horní hejtman jáchymovský Křištof rytíř Gradt jako komisaři do Chebu, aby obci císař. vůli týkající se reformace náboženství v Chebu oznámili a svrchu dotčený dům německý se vším příslušenstvím Křištofovi

Šimonu sv. p. z Thunu za summu hotovou 55.000 zl. odevzdali. Této císařovi vůli neopovážila se protiviti luteránská městská rada, zvláště když jí od kurfirsta saského listem ze dne 11. září r. 1627. odňata byla všechna naděje na zachování dotčeného domu a farního kostela jakož i na svobodu náboženskou. Dne 14. prosince r. 1627. vyplatili císař. komisaři obci Chebské dotčenou summu trhovou a odevzdali německý dům a kostel farní s osmi kostely filiálními, které hned byly uzavřeny, Křištofovi z Thunu, jenž potom všechno Jesuitům nabídl, aby se v Chebu usaditi mohli. Ale Thunův úmysl, Jesuity do Chebu uvésti, zmařen byl od hraběte Henricha Šlika, který s císař. povolením stal se zakladatelem jesuitské kolleje v Chebu,*) kde již 1. září r. 1628. čtyři jesuité se usadili. K podporování činnosti těchto jesuitů vedle císař. poručení ze dne 7. srpna r. 1628. přibyli k reformaci do Chebu 18. září t. r. císař. komisaři, Sezima hrabě z Vrtby, president král. komory české, Pavel hrabě Michna, císař. tajný rada, Gottfried Hertel z Leutersdorfu, hejtman kraje Loketského, a Bartoloměj Brunner z Wildenau, císař. apellační rada, kteří hned 20. září evangelické kazatele z města a jeho území vypověděli, potom 22. září měšťanstvu a rytířstvu poručili, aby ve dvou měsících katolické náboženství přijalo nebo ze země se vystěhovalo. Za správce duchovního městské fary u sv. Mikuláše dosazen byl ThDr. Jan Troyer, s jehož jakož i biskupa řezenského (k jehož jurisdikci území chebské náleželo) dovozením Jesuité ve farním kostele kázati počali. Také v městě Ašu na manském statku komory české nekatolického pána z Zedwic ustanoven byl 28. září r. 1628. katolický farář z řádu křižovnického. Marně žádala obec Chebská s rytířstvem skrze vyslance své prostřednictvím kurfirsta saského opět císaře za ponechání svobody náboženské neb aspoň za udělení jednorozční lhůty k obrácení svému; neboť císař. reskriptem ze dne 27. října r. 1628. obdržela odpověď, že se musí podrobiti vůli císařské, patenty a obnoveným zřízením zemským vyhlášené.

Přes to všechno minula se činnost komise reformační i Jesuitů, obyvatelstvo chebské získati církvi katolické, z počátku všeho zdaru, protože podporována nebyla od luteránské rady

*) O založení kolleje chebské viz spis můj »Statky a jmění jesuitským kollejím v Čechách náležející«, (Věstník Král. česk. spol. nauk, r. 1889.)

městské, takže až do konce r. 1628. jenom 28 měšťanů k víře katolické přistoupilo, kdežto ostatní měšťané navštěvovali evangelické služby Boží, které luteránští praedikanti přes všecku záповěď v kostele Nejsv. Trojice městu náležejícím nebo na poomezí konali. Proto na cí. poručení ze dne 28. března r. 1629. přísně zakázáno bylo měšťanům navštěvování evangelických služeb Božích, a městské radě nařízeno, aby též luteránské učitele bez prodlení propustila a školy skrze cí. komisaře Gottfrieda Hertla odevzdala Jesuitům, k nimž i evangeličtí měšťané děti své do gymnasia posílali měli. Zároveň k návrhu komise reformační vedle cí. nařízení ze dne 3. dubna r. 1629. rozpuštěna byla luteránská rada městská, která pak osazena býti měla rozhodnými katolíky, jichž počet však byl tak nepatrný, že jenom na místa nejvdorovitějších tří purkmistrů dosazeni byli měšťané katoličtí. Toto obnovení městské rady mělo aspoň ten následek, že ostatní nekatoličtí radní k náboženství katolickému přistoupili a v neděli svatodušní 3. června svátost oltární pod jednou způsobou přijali. Naproti tomu měšťanstvo vytrvalo u víře luteránské a nepřístupno zůstalo vyučování od Jesuitů, jež kaziteli evangelia nazývalo a je veřejně všemožným způsobem tupilo a hanělo, takže komise reformační a katolická rada městská k přísnějším prostředkům sáhnouti musila. Spojení s cizinou a s praedikanty bylo zamezeno, jednotliví pak měšťané před komisi byli obesláni a nejurputnější z nich, kteří se vyslovili, že nikdo bez jejich vůle nesmí z města odejítí a že každému, kdo by k víře katolické přestoupil, rozrazí hlavu, do vězení vsazení. A tak až do konce r. 1629. přivedeno bylo k církvi katolické 105 měšťanů; mnoho však sousedů zámožných opustilo město. Tito vystěhovalci, jichž počet až do r. 1631. na 143 vzrostl, musili zanechatí pátý díl jmění svého, který r. 1630. a 1631. v summě 5.727 zl. král. české komoře byl odveden, ale vedle cí. resoluce ze dne 16. července r. 1637. k zapravení dluhův obecních navrácen.

Dne 7. listopadu r. 1629. odevzdali cí. komisaři reformační další řízení reformace katolické radě městské, která je zvláštní komisi ze středu svého svěřila. Tato komise, řídící se dle cí. poručení ze dne 10. prosince r. 1629., odnímáním knih nekatolických a přísným trestáním všech, kteří evangelické služby

Boží za pomezím navštěvovali, jakož i přidržováním měšťanův a obyvatelů k službám Božím katolickým přivedla pomocí Jesuitů r. 1630. a 1631. skoro všechno obyvatelstvo města a území chebského k víře katolické.

Ale nepřátelským vpádem Sasů do Čech na konci r. 1631. a obsazením města Chebu od nepřítelů, s nimiž skoro všichni vystěhovalci chebští i s dřívějšími kazateli svými se navrátili, přerušena byla zdárná činnost komise reformační a Jesuitů, kteříž od nepřítelů z města byli vypovězeni.

Po vypuzení Sasů z Chebu 11. června r. 1632. katolická městská rada, zejména horliví katolíci, purkmistr Söldner a Wolfgang Vetterle, všemožně se přičinili, aby pozůstalé měšťany a poddané k víře katolické přivedli. Jejich namáhání a činnost Jesuitů navrácených podařilo se, že r. 1635. většina měšťanstva a lidu venkovského víru katolickou přijala. Proto cís. resolucí ze dne 15. prosince r. 1635. prominuty byly obci i jednotlivým měšťanům pokuty jim pro podporování nepřítelů uložené. *) Když pak ne málo obyvatelů k víře katolické jen na oko přistoupišich tajně docházelo k evangelickým službám Božím za pomezí, zvláště do Hohenberka a Schönberka, zakázala to městská rada r. 1637. přísně, vyhrožujíc zámožným pokutou po 25 až 50 dolarech, chudým tresty tělesnými. Přece však někteří obyvatelé, zejména sousedé městyse Redwitze, zanedbávali ještě r. 1640. katolických služeb Božích a docházeli často do Brodту a do jiných míst nekatolických k praedikantům, takže městská rada jim opět pokutou 30 dolarů vyhrožovati byla přinucena. Mimo to působili Jesuité zdárně nejenom v území chebském, nýbrž i v sousedních krajinách. Od r. 1639. měli ve své správě také farní kostel městský a některé kostely venkovské a r. 1643. převzali k tomu s povolením biskupa řezenského také správu fary v Albenreuthu, kterou jim pak r. 1646. držitel téhož statku Vilém Leopold hrabě z Reinsteina a Tattenbachu zcela postoupil. R. 1644. poslali misionáře své též na panství Jana Hertvíka z Nostic do Heinrichsgrünü a Falknova, kteří tam 500 nekatolíkův obrátili jakož i r. 1645. mnoho poddaných na statech Kinsberském a Kinšwartském, kde jim též fary byly svěřeny.

*) Viz »Dějiny konfiskací«, str. 1081.

Pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)